

РОЗМІТКА ДОРОЖНЯ

**Технічні вимоги. Методи контролю.
Правила застосування.**

ДСТУ 2587-94

ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ

Київ

sozi.com.ua

РОЗМІТКА ДОРОЖНЯ**Технічні вимоги. Методи контролю.****Правила застосування****РАЗМЕТКА ДОРОЖНАЯ****Технические требования. Методы контроля.****Правила применения****ДСТУ 2587-94****TRAFFIC MARKINGS****Technical requirements. Methods of control.****Application**

Чинний від 01.01.95

Стандарт поширюється на розмітку доріг, що споруджуються та експлуатуються, незалежно від їх відомчої принадлежності і установлює форму, колір, розміри, технічні вимоги, норми видимості та правила застосування розмітки на вулицях і дорогах (в подальшому – дорогах) України.

Стандарт повністю відповідає вимогам Конвенції про дорожні знаки і сигнали (Віденська, 1968 р.) та протоколу про розмітку доріг (1973 р.) до Європейської Угоди, що доповнює цю Конвенцію.

У стандарт включені світло- і кольоротехнічні параметри і загальні вимоги та методи контролю дорожньої розмітки, виконаної із звичайних матеріалів та матеріалів, що мають світлопевертальні властивості, призначеної для застосування на міжнародних автомобільних дорогах відповідно до вимог СТ СЕВ 5864.

Вимоги цього стандарту є обов'язковими.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ**1.1. Характеристика розмітки**

1.1.1. Дорожньою розміткою (далі – розмітка) слід вважати лінії, написи та інші позначення на проїзної частині (з уdosконаленим покриттям), бордюрах, елементах дорожніх споруд, обстановки вулиць і доріг, що застосовуються самостійно і у поєднанні з дорожніми знаками або світлофорами.

1.1.2. Установлено дві групи дорожньої розмітки: горизонтальна і вертикальна. Кожному виду розмітки надається номер, що складається з арабських цифр. Перше число – номер групи, до якої належить розмітка (1 – горизонтальна, 2 – вертикальна); друге – порядковий номер розмітки в групі; третє – різновид розмітки.

До горизонтальної розмітки (табл. 1) належать лінії, написи, стріли та інші позначення. Вона поділяється на поздовжню (1.1-1.11), поперечну (1.12-1.15) та інші види розмітки (1.16-1.23) і наноситься на поверхню проїзної частини доріг з уdosконаленим покриттям.

До вертикальної розмітки (табл. 2) належать лінії (смуги) і позначення, що наносяться на торцеві поверхні дорожніх споруд та інженерне обладнання автомобільних доріг, а також світлопевертальні елементи, що закріплюються на цих поверхнях.

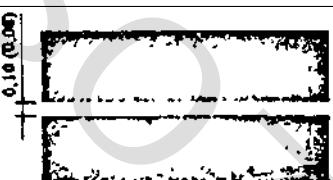
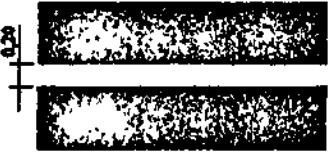
Вертикальна розмітка являє собою сполучення чорного і білого кольорів (червоного з жовтим (білим) – для світлововертачів).

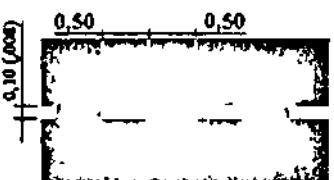
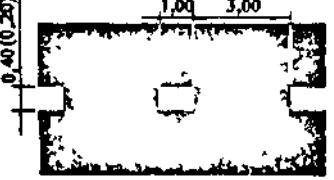
1.1.3. Номери, форма, колір, розміри та призначення кожного виду розмітки наведено в табл. 1, 2 та в додатках 1 (рис. 1-14) і 2 (рис. 1-18).

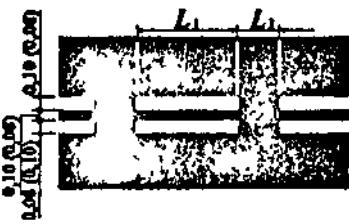
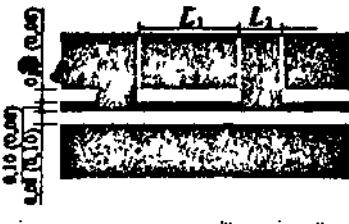
Приклади застосування окремих видів розмітки, розміри стріл, букв і цифр наведено в додатку 1 (рис. 1-14).

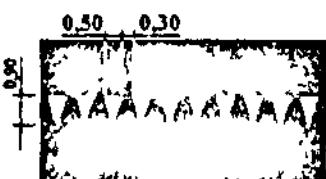
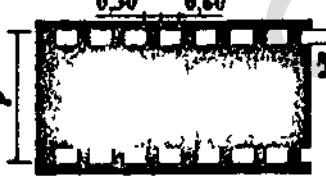
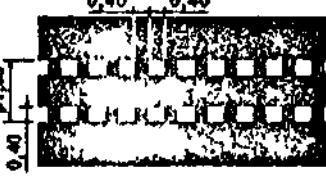
Таблиця 1

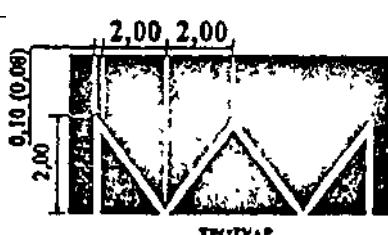
Горизонтальна розмітка

Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
1.1		Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (п.3.2.2.1) Позначення смуг руху (п.3.2.2.2) Позначення меж ділянок проїзної частини, на які в'їзд заборонено (п.3.2.2.3) Позначення меж місць для стоянки транспортних засобів (п.3.2.2.4)
1.2		Позначення краю проїзної частини на автомагістралях (п.3.2.3) Позначення межі смуги проїзної частини, призначеної для руху маршрутних транспортних засобів (п.3.2.3)
1.3		Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (п.3.2.4)
1.4		Позначення місць, де заборонено зупинку транспортних засобів (п.3.2.5)

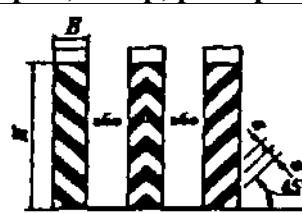
Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
1.5	$v \leq 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 1,00 - 3,00,$ $L_2 = 3,00 - 9,00,$ $v > 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 3,00 - 4,00,$ $L_2 = 9,00 - 12,00$ v – швидкість руху; $L_1 : L_2 = 1:3$	Розділення транспортних потоків протилежних напрямків (п.3.2.6)
1.6	$v \leq 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 3,00 - 6,00,$ $L_2 = 1,00 - 2,00$ $v > 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 6,00 - 9,00,$ $L_2 = 2,00 - 3,00$ $L_1 : L_2 = 3:1$	Позначення наближення до суцільної лінії поздовжньої розмітки (п.3.2.7)
1.7		Позначення смуг руху в межах перехрестя (п.3.2.8)
1.8		Позначення межі між смugoю розгону чи гальмування (перехідно-швидкісною смugoю) і основною смugoю проїздної частини (п.3.2.9)

Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
1.9		Позначення реверсивних смуг (п.3.2.10)
	$v \leq 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 3,00 - 6,00,$ $L_2 = 1,00 - 2,00$ $v > 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 6,00 - 9,00,$ $L_2 = 2,00 - 3,00$ $L_1 : L_2 = 3 : 1$	
1.10		Позначення місць, де заборонено стоянку транспортних засобів (п.3.2.11)
1.11		Розділення транспортних потоків попутних або протилежних напрямків (бар'єрна лінія) у разі заборони перестроювання транспортних засобів із однієї смуги в іншу (п.3.2.12)
	В місцях розвороту, в'їзду і виїзду з прилеглих територій $L_1 = 0,90$, $L_2 = 0,30$ $v \leq 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 3,00 - 6,00,$ $L_2 = 1,00 - 2,00$ $v \geq 60 \text{ км/год},$ $L_1 = 6,00 - 9,00,$ $L_2 = 2,00 - 3,00$ $L_1 : L_2 = 3 : 1$	
1.12		Позначення місця зупинки транспортних засобів – стоп-лінія (п.3.2.13)

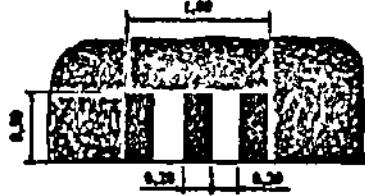
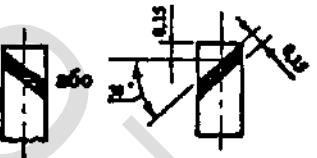
Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
1.13		Позначення місця, де водій зобов'язаний уступити дорогу (п.3.2.14)
1.14.1		Позначення нерегульованого пішохідного переходу (п.3.2.16)
	$v \leq 60 \text{ км/год}, p \geq 2,50$ $v > 60 \text{ км/год}, p \geq 4,00$	
1.14.2		Позначення нерегульованого пішохідного переходу з розділенням пішохідних потоків за напрямками руху (п.3.2.16)
	$6,00 > p \geq 4,00 \text{ м}$	
1.14.3		Позначення регульованого пішохідними світлофорами переходу (п.3.2.16)
1.15		Позначення переходу для велосипедистів (п.3.2.17)
1.16.1	 $\leq 1 : 8 \text{ та менше}$ $v \leq 60 \text{ км/год}, 1 : 20$ $v \geq 60 \text{ км/год}, 1 : 50 \geq 1 : 2$	Позначення островців, що розділяють транспортні потоки протилежних напрямків (п.3.2.18)
1.16.2		Позначення островців, що розділяють транспортні потоки попутних напрямків (п.3.2.18)
1.16.3		Позначення островців у місцях злиття транспортних потоків (п.3.2.18)

Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
1.17		Позначення зупинок маршрутних транспортних засобів, які рухаються за установленими маршрутами, за винятком рейкового транспорту (п.3.2.19)
1.18		Позначення напрямків руху по смугах (п.3.2.20)
1.19		Позначення наближення до звуження проїзної частини або до суцільної лінії поздовжньої розмітки 1.1 чи перед розміткою 1.11 (п.3.2.21)
1.20		Позначення наближення до поперечної розмітки 1.13 (п.3.2.22)
1.21		Позначення наближення до поперечної розмітки 1.12 (п.3.2.23)
1.22		Позначення номера дороги (п.3.2.24)
1.23		Позначення смуги проїзної частини, призначеної виключно для руху транспортних засобів, які рухаються за установленими маршрутами (автобуси, тролейбуси) (п.3.2.25)

Вертикальна розмітка

Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
2.1		Позначення вертикальних поверхонь дорожніх споруд (опор, мостів, шляхопроводів, торцьових частин парапетів і т. ін.) (п.3.3.1)

$$\begin{aligned}
 &H < 2,00, B \leq 0,30, a = 0,10; \\
 &H < 2,00, B > 0,30, a = 0,15; \\
 &H \geq 2,00, a = 0,20
 \end{aligned}$$

Номер	Форма, колір, розміри в м	Призначення
2.2		Позначення нижнього краю пролітної споруди шляхопроводів і мостових ферм (п.3.3.2)
2.3		Позначення круглих тумб на розділювальних смугах або острівцях безпеки (п.3.3.4)
2.4		Позначення сигнальних стовпчиків, надобів, опор огорож і т. ін. (п.3.3.5)
2.5		Позначення бокових поверхонь дорожніх огорожень на небезпечних ділянках доріг (п.3.3.6)
2.6		Позначення бокових поверхонь огорожень доріг (п.3.3.7)
2.7		Позначення бордюра на небезпечних ділянках і бокових поверхнях піднятих острівців безпеки (п.3.3.8)
	$L_1 = 0,20-1,00, L_2 = 0,40-2,00;$ $L_1 : L_2 = 1 : 2$	

Примітка. Під швидкістю руху v слід вважати для доріг і вулиць, що заново споруджуються, величини, які відповідають 0,7 від розрахункової швидкості, а для тих, які знаходяться в експлуатації, – швидкість, яку на даній ділянці не перевищує 85 % транспортних засобів, але не менше ніж установлено Правилами дорожнього руху.

1.1.4 Основне призначення дорожньої розмітки – забезпечення візуальної орієнтації учасників дорожнього руху у разі вибору траєкторії, напрямку і режимів руху в різних дорожніх умовах.

Видимість розмітки повинна відповідати вимогам розділу 2 цього стандарту.

1.2. Технічні вимоги

1.2.1 Розмітка повинна виконуватись фарбами, термопластичними масами або іншими зносостійкими матеріалами з урахуванням геометричних розмірів, наведених у додатку 1.

1.2.2 Розмітка, що виконана термопластичними масами, не повинна виступати над проїзною частиною більше ніж на 3 мм.

1.2.3. Поверхня горизонтальної розмітки, що виконується з термопластичних мас або інших довговічних матеріалів, повинна мати у вологому стані коефіцієнт зчеплення не менше ніж 0,45.

1.2.4. На дорогах державного значення горизонтальна розмітка повинна бути світлоповерталльною, а на інших – переважно світлоповерталльною.

1.2.5. Розмітка виконується білим, жовтим і чорним кольорами.

1.2.6. У разі повторного нанесення розмітки не повинні залишатись видимі сліди старої розмітки.

1.2.7. Світлоповерталльні елементи, що застосовуються разом із розміткою 2.4-2.6 (табл. 2), повинні бути праворуч за напрямком руху червоного кольору, а ліворуч – білого. Площина світлоповерталльного елемента повинна бути перпендикулярною до напрямку погляду водія (допускається відхилення в бік проїзної частини не більше ніж на 30°C). Площа світлоповерталльної поверхні елемента повинна бути не менше ніж $0,004\text{ m}^2$.

1.2.8. Координати колірності X і Y точок перетину граничних ліній колірних областей дорожньої розмітки, що нанесена на покриття проїзної частини міжнародних автомобільних доріг, які позначено в колометричній системі МКО (публікація Міжнародної Комісії по освітленню № 15 (Е-1.3.1), 1971 р. Центральне бюро МКО, том 4), за джерела світла С і геометрії вимірювання $45^{\circ}/0^{\circ}$, повинні відповідати вимогам, наведеним у табл. 3 і на рис. 1.

Таблиця 3

Колір	Позначення координат	Координати точок перетину			
		1	2	3	4
Білий	X	0,295	0,339	0,367	0,322
	Y	0,320	0,359	0,335	0,295
Жовтий	X	0,404	0,463	0,600	0,580
	Y	0,460	0,535	0,390	0,375

1.2.9. Коефіцієнт яскравості дорожньої розмітки, що наноситься на покриття проїзної частини міжнародних автомобільних доріг, повинен відповідати значенням, наведеним у таблиці 4.

Таблиця 4

Колір	Коефіцієнт яскравості дорожньої розмітки, %, не менше ніж	
	із звичайних матеріалів	із матеріалів зі світлоповерталльними властивостями
Білий	60	35
Жовтий	36	27

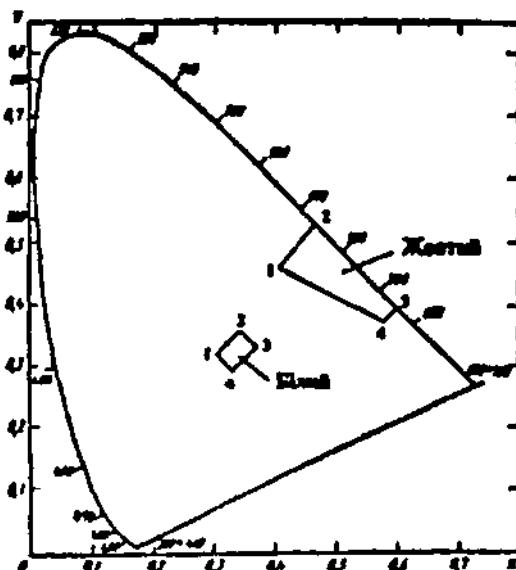

Рисунок 1 – Графік колірних областей дорожньої розмітки

1.2.10. Питомий коефіцієнт сили світла дорожньої розмітки, що наноситься на покриття проїзної частини міжнародних автомобільних доріг, виконаної із світловерталльних матеріалів, за кута спостереження $\alpha = 1^{\circ}30'$ і кута освітлення $\beta = 88^{\circ}$ повинен відповідати значенням, наведеним у табл. 5.

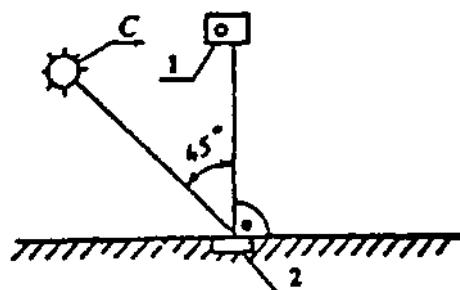
Таблиця 5

Колір	Питомий коефіцієнт сили світла, не менше ніж $\text{мкд} \cdot \text{лк}^{-1} \cdot \text{м}^{-2}$
Білий	100
Жовтий	60

1.3. Методи контролю

1.3.1. Контроль світло- і кольоротехнічних характеристик слід проводити за температури повітря (25 ± 10) °C, відносної вологості 45-80 % і атмосферного тиску 84-107 кПа (630-800 мм рт. ст.).

1.3.2. Вимірювання координат колірності X , Y і коефіцієнта яскравості дорожньої розмітки 2 (рис. 2) проводять за допомогою спектрофотометра або колориметра 1 у разі розташування джерела світла C під кутом 45°C, а вимірювального приладу – перпендикулярно до поверхні розмітки.

1 – спектрофотометр або колориметр; 2 – дорожня розмітка; C – джерело світла

Рисунок 2 – Схема вимірювання координат колірності і коефіцієнта яскравості дорожньої розмітки

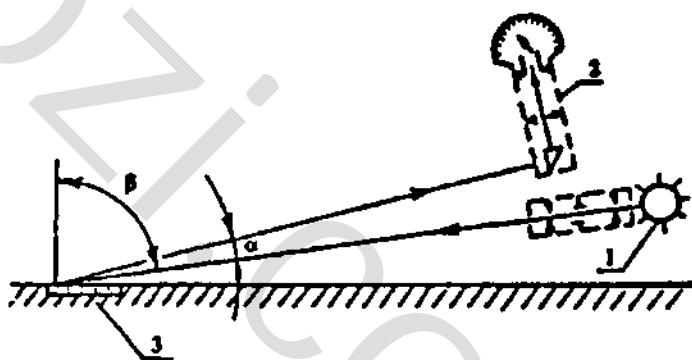
Допускається контроль кольору дорожньої розмітки проводити методом візуального порівняння з еталонними зразками, затвердженими в установленому порядку, за денного світла і спостереження в напрямку, перпендикулярному поверхні розмітки.

1.3.3. Питомий коефіцієнт сили світла контролюють фотометричним методом.

Для вимірювань освітлювач 1 із стандартним джерелом світла типу А, фотоприймач 2, скоригований під спектральну чутливість фотометричного спостерігача за системою МКО, і зразок дорожньої розмітки 3, виконаної із світлоповертального матеріалу, установлюють відповідно до схеми, наведеної на рис. 3.

Визначення величини питомого коефіцієнта сили світла проводять шляхом порівняння показань фотоприймача у разі послідовного установлення еталона і випробного зразка.

1.3.4. Світлоповертальний ефект (п.1.2.4) перевіряється візуально.

1 – освітлювач; 2 – фотоприймач; 3 – зразок дорожньої розмітки чи еталона; $\alpha = 1^{\circ}30'$; $\beta = 88^{\circ}$

Рисунок 3 – Схема вимірювання питомого коефіцієнта сили світла

2. ВІДИМІСТЬ РОЗМІТКИ

2.1. Вимоги щодо норм видимості розмітки

2.1.1. Нормативні значення відстані видимості горизонтальної і вертикальної розміток для різних швидкостей руху вдень наведено в табл. 6, у темну пору доби – в табл. 7, у сутінки – в табл. 8.

Таблиця 6

Нормативні значення відстані видимості дорожньої розмітки вдень

Класифікація доріг і вулиць	Максимально дозволена швидкість легкових автомобілів, км/год	Відстані видимості горизонтальної розмітки, м			Відстань видимості вертикальної розмітки, м
		поздовжньої	поперечної	інших видів	
Дороги загального користування:					

– автомагістралі – інші дороги – дороги в межах населених пунктів	130 90 60	200 135 90	130 135 70	200 135 90	200 135 90
Вулично-дорожня мережа міста та інших населених пунктів: – магістральні вулиці та вулиці загального значення – вулиці та дороги місцевого значення	90 60	135 90	135 70	135 90	135 90

Таблиця 7

Нормативні значення відстані видимості дорожньої розмітки в темну пору доби

Класифікація доріг і вулиць	Максимально дозволена швидкість легкових автомобілів, км/год	Відстані видимості горизонтальної розмітки, м			Відстань видимості вертикальної розмітки, м	
		поздовжньої	поперечної	інших видів		
крім крайової	крайової					
Дороги загального користування: – автомагістралі – інші дороги – дороги в межах населених пунктів	130 90 60	145 100 70	185 110 60	190 115 60	190 120 70	190 120 70
Вулично-дорожня мережа міста та інших населених пунктів: – магістральні вулиці та вулиці загального значення – вулиці та дороги місцевого значення	90 60	100 70	110 60	115 60	120 70	120 70

Нормативні значення відстані видимості дорожньої розмітки у сутінках

Класифікація доріг і вулиць	Максимально дозволена швидкість легкових автомобілів, км/год	Відстані видимості горизонтальної розмітки, м			Відстань видимості вертикальної розмітки, м
		поздовжньої	поперечної	інших видів	
Дороги загального користування: – автомагістралі – інші дороги – дороги в межах населених пунктів	130 90 60	95 65 45	130 80 40	95 65 45	95 65 45
Вулично-дорожня мережа міста та інших населених пунктів: – магістральні вулиці та вулиці загального значення – вулиці та дороги місцевого значення	90 60	65 45	80 45	65 45	65 45

Примітки:

1. Ранкові сутінки – півгодинний період часу до сходу сонця.
2. Вечірні сутінки – півгодинний період часу після заходу сонця.

2.1.2. нормативне значення відстані видимості розмітки для конкретних ділянок доріг не може перевищувати геометричної (фактичної) відстані видимості поверхні дороги для горизонтальної розмітки чи відстані видимості відповідних елементів дорожніх споруд і інженерного обладнання автомобільних доріг для вертикальної розмітки.

2.2. Вказівки щодо забезпечення видимості розмітки

2.2.1. Для збільшення відстані видимості горизонтальної розмітки на сухих чистих покриттях потрібно наносити розмітку з максимально допустимими розмірами елементів, які наведено в табл. 1, 2 цього стандарту.

2.2.2. Контраст яскравості горизонтальної розмітки і дорожнього покриття, а також білих і чорних елементів вертикальної розмітки повинен бути максимально можливим.

Еталонні зразки повинні відповідати зразкам, наведеним у табл. 9.

Назва кольору	Зразок кольору
Білий	
Жовтий	
Чорний	

2.2.3. Для збільшення відстані видимості горизонтальної розмітки в темну пору доби, на ділянках доріг, що не мають стаціонарного електричного освітлення, до розміткових матеріалів потрібно додавати світлоповертальні домішки (скляні мікрокульки) або придавати поверхні елементів розмітки грубошорстку форму. Поверхня "кнопок" повинна бути світлоповертальною.

2.2.4. На ділянках доріг, що не мають стаціонарного електричного освітлення, білі елементи розмітки 2.1-2.3 (табл. 2) повинні мати світлоповертальну поверхню, крім тумб з внутрішнім підсвічуванням.

Огорожувальні і напрямні пристрої, що позначають розміткою 2.4-2.6 (табл. 2), повинні мати світлоповертальні елементи прямокутної форми висотою не менше ніж 100 мм і ширину не менше ніж 40 мм чи округлої форми діаметром не менше ніж 70 мм. Світлоповертальні елементи встановлюються через 25 м, а за довжини огорожувальних пристрій не менше ніж 25 м, а за довжини огорожувальних пристрій менше ніж 25 м – не менше ніж три елементи (на початку, в середині та в кінці огороження).

2.3. Методи контролю

2.3.1. Для оцінки якості розмітки потрібно контролювати колір і розміри елементів розмітки, їх світлотехнічні характеристики та світлотехнічні характеристики дорожнього покриття.

2.3.2. Колір елементів повинен відповідати вимогам цього стандарту і оцінюватись відповідно до п.1.3.2.

2.3.3. Геометричні розміри елементів розмітки визначаються за допомогою інструментів для вимірювання лінійних розмірів і кутів нахилу. Відхилення від норми не повинно перевищувати 10 %.

2.4.4. Близьну розміткових матеріалів у відносних одиницях по відношенню до молочно-білого скла визначають за допомогою фотоелектричного блискоміра ФБ-2. Вона повинна складати для щойно нанесеної розмітки не менше ніж 0,5 на дорожніх покриттях з чорними в'яжучими і не менше ніж 0,7 на цементобетонних покриттях.

2.3.5. Контраст яскравості розмітки і дорожнього покриття (білих і чорних елементів для вертикальної розмітки) для щойно нанесеної розмітки повинен складати не менше ніж 0,6. У разі зниження показника в два рази потрібно відновити розмітку.

Контраст яскравості горизонтальної розмітки і дорожнього покриття (чорних і білих елементів для вертикальної розмітки) визначається за формулою:

$$K = (R_1 - R_2) / R_2, \quad (1)$$

де R_1 – коефіцієнт дифузного відбиття ("близна") елементів горизонтальної розмітки (білих елементів вертикальної розмітки);

R_2 – коефіцієнт дифузного відбиття дорожнього покриття (чорних елементів вертикальної розмітки).

2.3.6. Питомий коефіцієнт сили світла світлоповертальних елементів (катафотів) повинен складати не менше ніж $35 \text{ кд} \cdot \text{м}^{-2} \cdot \text{лк}^{-1}$.

Технічні характеристики світлоповертальних пристрій перевіряються на відповідність технічних умов на них.

Візуально контролюються тільки зовнішній вигляд світлоповертальних пристройів і стан світлоповертальної поверхні.

2.3.7. Основною характеристикою якості розмітки, що впливає на безпеку дорожнього руху, є фактична відстань її видимості. Цей показник використовують для експрес-контролю розмітки.

2.3.8. Відстань видимості розмітки визначається візуально із автомобіля, що стоїть на сухому дорожньому покритті за метеорологічної відстані видимості не менше ніж 1000 м.

Для визначення відстані видимості розмітки допускаються експерти з нормальнюю гостротою зору, але не нижче ніж 0,7 на гірше око.

Примітка. Під відстанню видимості розуміють відстань, на якій з висоти 1,2 м (рівень очей водія легкового автомобіля) можна побачити предмет, що знаходиться на висоті 1,2 м над рівнем проїзної частини.

2.3.9. Для визначення відстані видимості горизонтальної розмітки 1.5, 1.6, 1.8, 1.9 і 1.11 (табл. 1) з місця водія легкового автомобіля читається кількість видимих елементів (штрихів) розмітки. Відстань видимості визначається за формулою:

$$S = (L_1 + L_2) \cdot m + L_2 / 2, \quad (1)$$

де L_1 – середня довжина елемента (штриха) дорожньої розмітки, м;

L_2 – середня відстань між двома сусідніми елементами (штрихами) дорожньої розмітки, м;

m – кількість елементів (штрихів) дорожньої розмітки, видимих з автомобіля, од.

2.3.10. Для визначення відстані видимості горизонтальної розмітки 1.1, 1.2 і 1.3 (табл. 1) з місця водія легкового автомобіля візуально визначається місце, за яким розмітку уже не видно (межа видимості дорожньої розмітки). Межа видимості фіксується по відношенню до яких-небудь об'єктів або суб'єктів (на межі видимості розмітки може знаходитись один із експертів). Потім визначається візуально або вимірюється відстань від автомобіля до межі видимості розмітки.

2.3.11. Для визначення відстані видимості інших видів розмітки (горизонтальної і вертикальної), не передбачених пп.2.3.9 і 2.3.10, потрібно визначити межу видимості елемента розмітки, що контролюється, шляхом повільного наближення до нього чи віддалення від нього легкового автомобіля з мінімальною можливою швидкістю. Потім визначається візуально чи вимірюється відстань від автомобіля до елемента розмітки, що контролюється.

2.3.12. Під час визначення відстані видимості розмітки в темну пору доби на ділянках доріг без стаціонарного електричного освітлення легковий автомобіль з відрегульованими згідно з Правилами № 1 ЄСК ООН фарами установлюється посередині смуги руху з увімкнутим дальнім світлом. Вимірювання проводяться за методикою, наведеною в пп.2.3.8-2.3.11, для світлої пори доби, сутінок і для доріг із стаціонарним електричним освітленням.

2.3.13. Відстань видимості розмітки перевіряється візуально робітниками дорожньо-експлуатаційної служби щоквартально. Більш точні вимірювання за методикою, наведеною в п.2.3.3-2.3.12, проводять тільки на ділянках доріг, де відстань видимості визначена візуально і близька до значень, наведених в табл. 6-8.

Результати візуального і інструментального контролю відстані видимості розмітки оформлюються письмово і затверджуються головним інженером дорожньо-експлуатаційної організації.

Якщо відстань видимості розмітки виявляється меншою ніж нормативні значення, що наведено в табл. 6-8, дорожню розмітку потрібно відновити.

2.3.14. Контрольні перевірки відстані видимості розмітки можуть виконуватись співробітниками Державтоінспекції, Держстандарту та іншими уповноваженими на це особами.

2.3.15. Відстань видимості (п.2.1.2), контраст яскравості дорожньої розмітки (п.2.2.2) і грубошорстка форма визначаються візуально.

3. ПРАВИЛА ЗАСТОСУВАННЯ ДОРОЖНЬОЇ РОЗМІТКИ

3.1. Загальні вимоги

3.1.1. Номери і зображення розмітки наведено в табл. 1 і 2.

3.1.2. Під час розмітки доріг ширина смуги руху повинна прийматись з урахуванням категорії доріг згідно з вимогами чинних будівельних норм і правил. На дорогах, елементи поперечного профілю яких не відповідають вимогам чинних будівельних норм і правил, ширина смуги руху, що розмічається, не повинна бути менше ніж 3 м; допускається зменшення ширини смуги, що призначена тільки для руху легкових автомобілів, до 2,75 м за умови введення потрібних обмежень на режим руху.

Примітка. Ширина смуги руху вимірюється між осями ліній дорожньої розмітки.

3.1.3. На цементобетонних покриттях у разі попадання поздовжньої лінії розмітки, що розділяє потоки попутного напрямку, на поздовжній шов допускається наносити її поряд із швом з лівого боку у напрямку руху, а лінії розмітки, що розділяють потоки зустрічного напрямку – з будь-якого боку.

3.2. Горизонтальна розмітка (талб. 1)

3.2.1. Горизонтальна розмітка повинна застосовуватись на автомобільних дорогах та вулицях з удосконаленим покриттям. При цьому на дорогах державного значення розмітка має виконуватись із зносостійких матеріалів.

3.2.2. Розмітку 1.1 застосовують:

1) для розділення транспортних потоків протилежних напрямків на дорогах, що мають дві чи три смуги руху в обох напрямках

- на ділянках доріг з незабезпеченю видимістю, наведених у табл. 10, де зони з видимістю менше ніж допустима (на ділянці дороги з обмеженою видимістю, одна з яких (A) спостерігається під час руху в одному напрямку, а інша (A1) – під час руху в іншому напрямку) перекривають одна одну (ділянка В) (приклад наведено в додатку 2 (рис. 1));;
- на ділянках доріг з трьома смугами для руху в обох напрямках для організації руху по одній і двох смугах в одному напрямку;
- на всій довжині кривих у плані, радіус яких не перевищує 50 м, а також на ділянках із змінним радіусом, що примикають до них. При цьому на дорогах, що мають дві смуги, розмітка повинна наноситися так, щоб було витримано відношення ширини внутрішньої смуги до зовнішньої відповідно до вимог табл. 11. На дорогах, що мають три смуги, це відношення зберігається для крайніх смуг, а середня смуга в цьому випадку повинна застосовуватись як роздільна;
- перед перехрестями на яких відстань видимості не відповідає вимогам чинних будівельних норм і правил та на інтенсивності руху по дорозі, що перетинається, 50 авт./добу і більше, – не менше ніж за 20 (40) м від розмітки 1.12, 1.13 чи краю проїзної частини, що перетинається. Приклади нанесення розмітки наведено в додатку 2 (рис. 3, 4 і 9).

Примітка. Тут і далі цифра в дужках відповідає розмітці на дорогах з дозволеною швидкістю руху понад 60 км/год, а цифра без дужок – у решті випадків;

- перед залізничними переїздами від ближньої рейки до розмітки 1.12 і на відстані 100 м від розмітки 1.12;
- в місцях, де заборонено обгін усім транспортним засобам;
- перед перешкодою (опора шляхопроводу, острівець безпеки, бордюр тощо), що знаходиться близче ніж 0,3 м від межі смуги руху, чи звужує смугу, а також у разі зменшення кількості смуг в конкретному напрямку з нахилом до осі не більше ніж 1:20 (1:50) (перехідна лінія) (перед перехідною лінією повинна наноситись розмітка 1.1 паралельно осі проїзної частини на відстані 20 (40) м від початку відхилення; приклад нанесення наведено в додатку 2 (рис. 6));
- перед пішохідними переходами, перехрещеннями з велосипедними доріжками за інтенсивності руху більше ніж 3000 авт./добу;

Таблиця 10

Швидкість руху, км/год	30	40	50	60	80	100	120
Мінімальна відстань видимості, що забезпечує безпеку руху за цієї швидкості, м	80	100	120	150	200	280	350

Таблиця 11

Радіус по зовнішньому краю проїзної частини, м	10-15	15-20	20-30	30-50	50
Відношення ширини внутрішньої смуги проїзної частини до ширини зовнішньої смуги	1,4	1,3	1,2	1,1	1,0

2) для позначення меж смуг руху за їх кількості дві чи більше для одного напрямку руху

- перед перехрестями, пішохідними переходами і залізничними переїздами не менше ніж 20 (40) м від розмітки 1.12 чи 1.13; приклади нанесення наведено в додатку 2 (рис. 4, 5);

3) для позначення меж ділянок проїзної частини, на які в'їзд заборонено (острівці безпеки, зупинні майданчики тощо); приклади нанесення наведено в додатку (рис. 7, 13);

4) для позначення меж місць для стоянки транспортних засобів (приклад наведено в додатку 2 (рис. 8); при цьому мінімальні розміри одного місця для стоянки у разі послідовного розташування автомобілів уздовж краю проїзної частини повинні бути 2,5 x 7,5 м для легкових і 3,0 та 10,0 м для вантажних автомобілів, а у разі паралельного розташування автомобілів по відношенню один до одного – відповідно 2,5 x 5,0 м і 3,0 x 7,0 м);

5) для позначення краю проїзної частини (крайова лінія) на дорогах, не позначених знаком 5.1 "Автомагістраль"^{*} (приклад нанесення наведено в додатку 2 (рис. 13)).

У разі наявності бордюру крайову лінію допускається не наносити, за винятком небезпечних доріг, де вона наноситься на відстані 10 см від бордюру.

3.2.3. Розмітка 1.2 повинна застосовуватись для позначення краю проїзної частини (крайова лінія) на дорогах із знаком 5.1 "Автомагістраль", а також для позначення спеціально виділеної смуги для руху маршрутних транспортних засобів.

3.2.4. Розмітка 1.3 повинна застосовуватись для розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова лінія) на дорогах, що мають чотири і більше смуг руху в обох напрямках. Приклади нанесення наведено в додатку 2 (рис. 4, 5).

3.2.5. Розмітка 1.4 застосовується на дорогах, де заборонено зупинку транспортних засобів.

Розмітку слід наносити на відстані 0,1 м від краю проїзної частини чи по верху бордюру. Приклади наведено в додатку 2 (рис. 8).

3.2.6. Розмітку 1.5 застосовують для:

- розділення транспортних потоків протилежних напрямків (осьова лінія) на дорогах, що мають дві чи три смуги руху в обох напрямках (додаток 2, рис. 1-3, 5, 6, 8, 9, 11, 13), крім випадків, що зазначено в пп.3.2.3 і 3.2.13.
- позначення меж смуг руху за їх кількості дві чи більше для одного напрямку руху (додаток 2, рис. 4, 5, 9, 10-12), крім випадків, що зазначено в пп.3.2.3 і 3.2.13.

3.2.7. Розмітка 1.6 (лінія наближення) повинна застосовуватись для позначення наближення до розмітки 1.1 чи 1.11, що розділяє транспортні потоки протилежних (додаток 2, рис. 1-3, 5, 6) чи попутних (додаток 2, рис. 4, 5, 9) напрямків руху, і наноситься на відстані не менше ніж 50 (100) м перед нею.

3.2.8. Розмітка 1.7 застосовується для позначення смуг руху в межах перехрестя у випадках, коли потрібно показати траекторію руху транспортних засобів чи підкреслити межі руху смуги. Приклади позначення смуг руху наведено в додатку 2 (рис. 3, 4, 9, 12).

3.2.9. Розмітка 1.8 застосовується для позначення межі між смugoю розгону чи гальмування і основною смugoю руху. Приклад застосування розмітки наведено в додатку 2 (рис. 9). При цьому ширина розмітки повинна бути 0,4 м на автомагістралях і 0,2 м на інших дорогах.

3.2.10. Розмітка 1.9 (реверсивна лінія) повинна застосовуватись для позначення меж смуг руху, що призначенні для реверсивного регулювання. Приклад наведено в додатку 2 (рис. 11).

3.2.11. Розмітку 1.10 слід застосовувати на ділянках доріг, де потрібно заборонити стоянку транспортних засобів. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 8). Розмітку наносять на відстані 0,1 м від краю проїзної частини чи по верху бордюру.

3.2.12. Розмітка 1.11 повинна застосовуватись для розділення транспортних потоків попутних чи протилежних напрямків (бар'єрна лінія) у разі заборони перестроювання транспортних засобів із однієї смugi в іншу.

Розмітка 1.11, що застосовується для розділення потоків протилежних напрямків, повинна наноситись на ділянках доріг з обмеженою видимістю, в тому числі на підйомах і

^{*} Знак 5.1 "Автомагістраль" і всі інші дорожні знаки, які наведено далі за текстом, – згідно з ДСТУ 2586-94.

спусках. В таких місцях вона суцільною лінією повинна бути повернута в бік смуги, з якої потрібно заборонити виїзд на смугу зустрічного руху. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 1-3).

Допускається застосовувати цю розмітку для розділення потоків протилежних напрямків перед позначеними пішохідними переходами, перехрещеннями з велосипедною доріжкою, перехрестями, якщо інтенсивність руху менше ніж 3000 од./добу на відстані не менше ніж 20 (40)м від них, а також перед залізничними переїздами на відстані 100 м від розмітки 1.12. При цьому розмітка 1.11 суцільною лінією повинна бути повернута в бік смуги, по якій рух здійснюється в бік зазначених ділянок доріг. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 5).

Розмітка 1.11, що застосовується для розділення транспортних потоків попутніх напрямків, повинна наноситись:

- на ділянках підйомів, де в бік підйому рух здійснюється по двох смугах, на відстані не менше ніж 50 м від вершини підйому і 30 м за нею; в цьому випадку розмітка 1.11 суцільною лінією повинна бути нанесена в бік крайньої правої смуги;
- на багатосмугових ділянках доріг для заборони перестроювання на крайню ліву смугу, по якій організовано рух транспортних засобів з підвищеною межею швидкості;
- в інших випадках, коли потрібно виключити можливість перестроювання на смугу руху справа чи зліва, виділити ділянки в розмітках 1.1-1.3 для позначення місць перестроювання чи розвороту транспортних засобів, для позначення місць в'їзду на територію, що примикає, та виїзду з неї. Приклади наведено в додатку 2 (рис. 5, 6, 9, 12, 13).

Довжина штриха і проміжку між штрихами цієї розмітки повинна бути такою ж, як у попередньої лінії наближення 1.6, а у разі її відсутності може бути зменшена відповідно до 0,9 і 0,3 м.

3.2.13. Розмітка 1.12 (стоп-лінія) повинна застосовуватись перед перехрестями у разі наявності дорожнього знаку 2.2 "Проїзд без зупинки заборонено", в місцях, де рух регулюється світлофором, та перед залізничними переїздами і наноситись там, де водій зобов'язаний зупинитись. Приклади застосування наведено в додатку 2 (рис. 3-5, 12).

У місцях, де рух регулюється світлофором, стоп лінію слід наносити з урахуванням забезпечення видимості сигналів світлофора водіями транспортних засобів, що зупинилися. При цьому відстань від стоп-лінії до світлофора повинна бути не менше ніж 5 м у разі розташування світлофорів над проїзною частиною і не менше ніж 3 м – збоку проїзної частини.

Допускається зменшувати зазначену відстань до 3 м за наявності світлофорів типу 3 (повторювачі сигналів світлофора).

На залізничних переїздах стоп-лінію слід наносити на відстані не менше ніж 5 м від шлагбаума чи світлофора, а у разі відсутності – на відстані не менше ніж 10 м від близької рейки. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 5).

3.2.14. Розмітка 1.13 повинна застосовуватись для позначення місця зупинки транспортних засобів у разі наявності знака 2.1 "Дати дорогу", як правило, у тих випадках, коли цей знак з будь-яких причин не може бути установлено у тому місці, де водій зобов'язаний дати дорогу. Приклад наведено у додатку 2 (рис. 9).

3.2.15. Розмітки 1.12 і 1.13 допускається наносити як по всій ширині проїзної частини даного напрямку руху, так і окремо по кожній смузі руху. Приклади наведено у додатку 2 (рис. 3, 9).

Ці розмітки слід наносити під прямим кутом до осі смуги руху, якомога ближче до перехрещуваної проїзної частини (розмітку 1.12 – не менше ніж за 1 м перед нею чи перед наземним пішохідним переходом).

3.2.16. Розмітка 1.14 повинна застосовуватись для позначення місць, що виділені для переходу проїзної частини пішоходами.

Ширина пішохідного переходу, що розмічається, визначається з урахуванням інтенсивності пішохідного руху з розрахунку 1 м на кожних 500 пішоходів за годину, але не менше ніж 4 м.

Розмітки 1.14.1 і 1.14.2 повинні застосовуватись на нерегульованих пішохідних переходах. Якщо ширина пішохідного переходу менше ніж 6 м, слід застосовувати розмітку 1.14.1, а за ширини 6 м і більше – розмітку 1.14.2. Приклад застосування розміток наведено в додатку 2 (рис. 3). Лінії розміток 1.14.1 і 1.14.2 повинні наноситись паралельно осі проїзної частини.

Розмітка 1.14.3 повинна застосовуватись на пішохідних переходах, де рух регулюється світлофором. Приклад наведено у додатку 2 (рис. 4).

3.2.17. Розмітка 1.15 повинна застосовуватись для позначення перетину велосипедної доріжки з проїзною частиною дороги, що перетинається.

Розмітки 1.14.1, 1.14.2 і 1.14.3, 1.15 слід наносити перпендикулярно до осі проїзної частини дороги, що перетинається.

3.2.18. Розмітки 1.16.1-1.16.3 повинні застосовуватись для позначення напрямних острівців, при цьому розмітку 1.16.1 слід застосовувати в місцях розділення транспортних потоків протилежних напрямків, 1.16.2 – в місцях злиття транспортних потоків одного напрямку (додаток 2, рис. 10) і 1.16.3 – в місцях злиття транспортних потоків (додаток 2, рис. 9). На острівцях, що мають велику площину, розмітки 1.16.1-1.16.3 дозволяється виконувати відповідно до додатка 2 (рис. 7).

3.2.19. Розмітка 1.17 повинна застосовуватись для позначення місць зупинок транспортних засобів, що рухаються за встановленими маршрутами, і стоянок таксі, за винятком відокремлених від основної проїзної частини зупинних майданчиків. Довжина розмітки 1.17 повинна визначатись з урахуванням кількості транспортних засобів, що одночасно зупиняються чи стоять, але не менше ніж 30 м для зупинок тролейбусів, автобусів і 20 м для стоянок таксі.

3.2.20. Розмітка 1.18 повинна застосовуватись для зазначених дозволених на перехресті напрямків руху по смугах. Приклади наведено в додатку 2 (рис. 4, 9, 10, 12). При цьому повинно послідовно наноситись 2 (3) чи більше стріл з відстанню між ними від 20 до 30 м. Основа стріли, найближчої до перехрестя, повинна бути на рівні початку розмітки 1.1, що розділяє потоки попутних напрямків руху.

Розмітка з зображенням тупика повинна наноситись перед перехрещенням доріг з проїзними частинами, що розділені бульваром, чи широкою розділюальною смugoю, коли поворот на найближчу проїзну частину заборонено. Ця розмітка не наноситься, якщо ширина бульвару чи розділюальної смugi дозволяє нанести стріли без зображення тупика відповідно до умов, наведених в цьому пункті.

3.2.21. Розмітку 1.19 слід наносити у місцях, де зменшується кількість смуг руху в даному напрямку, чи у сполученні з розміткою 1.6 перед розміткою 1.1 чи 1.11, що розділяє транспортні потоки протилежних напрямків за обмеженої видимості (пп.3.2.3 та 3.2.13) (додаток 2, рис. 1-3, 5, 6, 9). При цьому повинні послідовно наноситись 2 (3) чи більше стріл з відстанями між ними 15, 30, 45 м і т. д. (30, 60, 90 м і т. д.).

3.2.22. Розмітка 1.20 повинна застосовуватись для позначення наближення до розмітки 1.13 і наноситись на кожній смузі руху.

Відстань між основою трикутника розмітки 1.20 і розміткою 1.13 повинна бути від 2 до 10 м (від 10 до 25 м). Приклад наведено в додатку 2 (рис. 9).

3.2.23. Розмітка 1.21 повинна застосовуватись у поєднанні з розміткою 1.12, якщо встановлено знак 2.2 "Проїзд без зупинки заборонено", і наноситись на кожній смузі руху.

Відстань між розмітками 1.21. і 1.12 повинна бути від 2 до 10 м (від 10 до 25 м). Приклад наведено в додатку 2 (рис. 3).

3.2.24. Розмітка 1.22 повинна застосовуватись у поєднанні з розміткою 1.18 для позначення номера дороги чи маршруту в тих випадках, коли дорога перехрещується з іншою дорогою, такою ж чи більш високої категорії, або коли маршрут в місці перехрещення з іншою дорогою змінює свій напрямок.

Ця розмітка повинна наноситись посередині кожної смуги руху, що відповідає напрямку маршруту, перед перехрестями та після них.

Розмітка з буквою "Е" повинна застосовуватись на дорогах, призначених для міжнародного руху в установленому порядку.

Розмітка 1.22 повинна наноситись на відстані 1,0 м від розмітки 1.18. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 10).

3.2.25. Розмітку 1.23 наносять на смуги, позначені знаком 5.11 "Смуга для маршрутних транспортних засобів", і призначені для руху тільки маршрутних транспортних засобів. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 12). Допускається наносити її на смуги гальмування на пунктах зупинки маршрутних транспортних засобів. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 13).

Ця розмітка повинна наноситись по осі смуги руху основою в бік транспортних засобів, що рухаються по ній. На початку смуги на відстані 10 м від межі перехрещення проїзних частин наноситься перша розмітка, а через 20 м – друга.

Розмітку 1.23 слід повторювати після пункту зупинки маршрутних транспортних засобів, розташованого більше ніж 50 м за перехрестям.

На перегоні довжиною більше ніж 200 м розмітку 1.23 слід повторювати через 200 м. В залежності від конкретних умов цю відстань може бути змінено.

3.2.26. Ширина лінії розміток 1.1, 1.3-1.7, 1.9-1.11, 1.17, а також граничних ліній розміток 1.16.1-1.16.3 повинна бути 0,1 (0,08) м.

3.2.27. Для написів, що не передбачені цим стандартом і є додатковим засобом інформації, що не запроваджують будь яких обмежень (назви населених пунктів, маршрутів руху тощо), повинні застосовуватись букви висотою 1,6 або 4,0 м (в залежності від швидкості руху транспортних засобів). Розміри основних елементів букв можуть вибиратись з урахуванням розмірів елементів цифр, наведених у додатку 1 (рис. 6, 7, 8).

3.3. Вертикальна розмітка (табл. 2)

3.3.1. Розмітка 2.1 повинна застосовуватись для позначення вертикальних елементів дорожніх споруд, металевих, бетонних конструкцій, опор штучного освітлення та інших перешкод, що розташовані в межах узбіччя чи знаходяться на відстані менше ніж 5 м від краю проїзної частини, а у разі наявності бордюру – на відстані менше ніж 0,75 м, а також в інших випадках, коли ці елементи є небезпечними для транспортних засобів, що рухаються. Приклади застосування наведено в додатку 2 (рис. 14-18).

Під час великої ширини вертикальної поверхні допускається розмічати тільки найближчий до поїзної частини край на ширину 0,5 м, у разі великої висоти – на висоту 2 м. Приклад наведено в додатку 2 (рис. 17).

3.3.2. Розмітка 2.2 повинна застосовуватись для позначення нижнього краю проїзної конструкції тунелів, мостів та шляхопроводів, коли відстань від нього до покриття дороги менша ніж 5 м. Розмітку наносять над серединою кожної смуги, по якій здійснюється рух у напрямку дорожньої споруди. Приклади застосування розмітки наведено в додатку 2 (рис. 14-16).

Допускається наносити розмітку 2.2 на прольотних будівлях по всій ширині проїзної частини, по якій здійснюється рух у напрямку споруди.

3.3.3. Якщо розмітку 2.1 чи 2.2 неможливо нанести безпосередньо на поверхню дорожніх споруд, вона повинна виконуватись на щитах, що прикріплюються до цих споруд чи встановлюються безпосередньо перед ними.

3.3.4. Розмітку 2.3 застосовують для позначення круглих тумб у випадках, коли вони розташовуються на розділювальних смугах чи острівцях безпеки. Приклад застосування наведено в додатку 2 (рис. 18).

Білі смуги розміток 2.1-2.3 на ділянках доріг, що не мають штучного освітлення, допускається виконувати з світловерталльних матеріалів.

3.3.5. Розмітка 2.4 повинна застосовуватись для позначення розташованих в межах дорожнього полотна напрямних стовпчиків, надовбів, опор огорожень, стійок дорожніх знаків тощо. Приклад застосування розмітки наведено в додатку 2 (рис. 18).

Нижній край чорної смуги розмітки 2.4 повинен бути повернутий в бік проїзної частини.

3.3.6. Розмітку 2.5 слід застосовувати для позначення бокових поверхонь початку дорожніх огорожень (протягом не менше ніж 10), що установлені на небезпечних ділянках доріг, а також по всій довжині огорожень на розв'язках різних рівнів, кривих у плані з радіусом меншим ніж 50 м, крутих спусках. Приклад застосування розмітки наведено в додатку 2 (рис. 18).

3.3.7. Розмітка 2.6 повинна застосовуватись для позначення бокових поверхонь дорожніх огорожень в усіх інших випадках, крім установлених в п.3.3.6. Приклад наведено в додатку 2 (рис. 18).

Огорожувальні та напрямні пристрої, позначені розміткою 2.4-2.6, повинні мати світловерталльні елементи. Ці елементи повинні бути праворуч за напрямком руху червоного кольору, а ліворуч – білого.

Площа світловерталльного елемента повинна бути за можливості перпендикулярно до напрямку руху транспортних засобів.

Світловерталльні елементи встановлюються відповідно до п.2.2.4.

3.3.8. Розмітка 2.7 повинна застосовуватись для позначення поверхні піднятих острівців безпеки, бордюрів на кривих в плані з радіусом меншим ніж 50 м, в місцях звуження дороги та на інших небезпечних ділянках. Приклади застосування наведено в додатку 2 (рис. 17, 18).

Розміри елементів розмітки 2.7 чорного і білого кольорів відповідно слід приймати: для острівців безпеки – 0,2 і 0,4 м, для бордюрів – 0,5 і 1,0 м (1,0 і 2,0) м.

ДОДАТОК 1

Обов'язковий

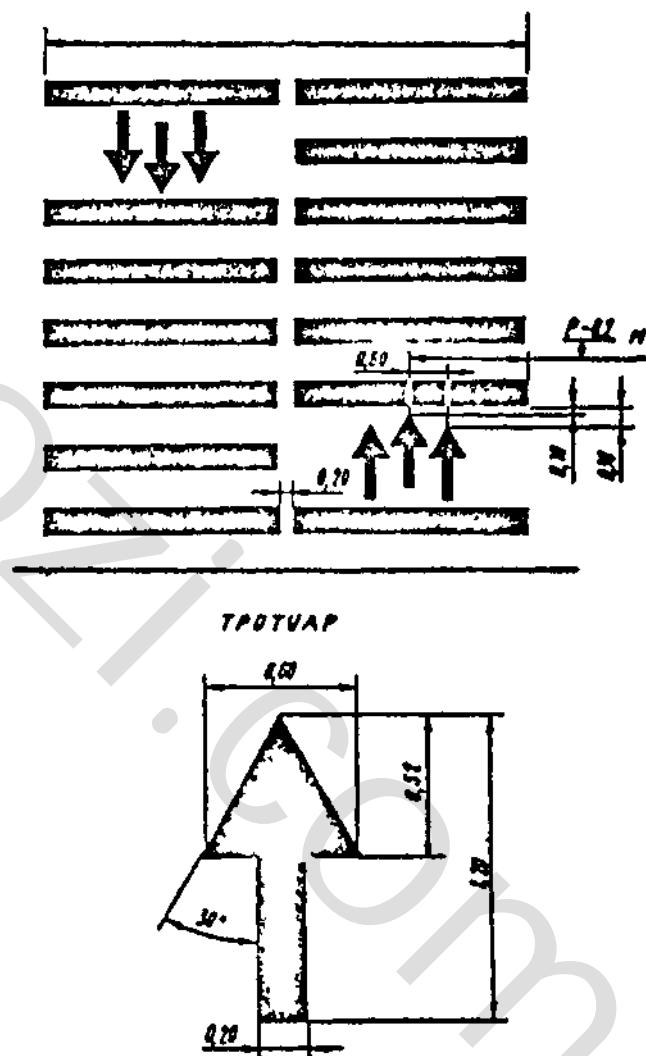

Рисунок 1

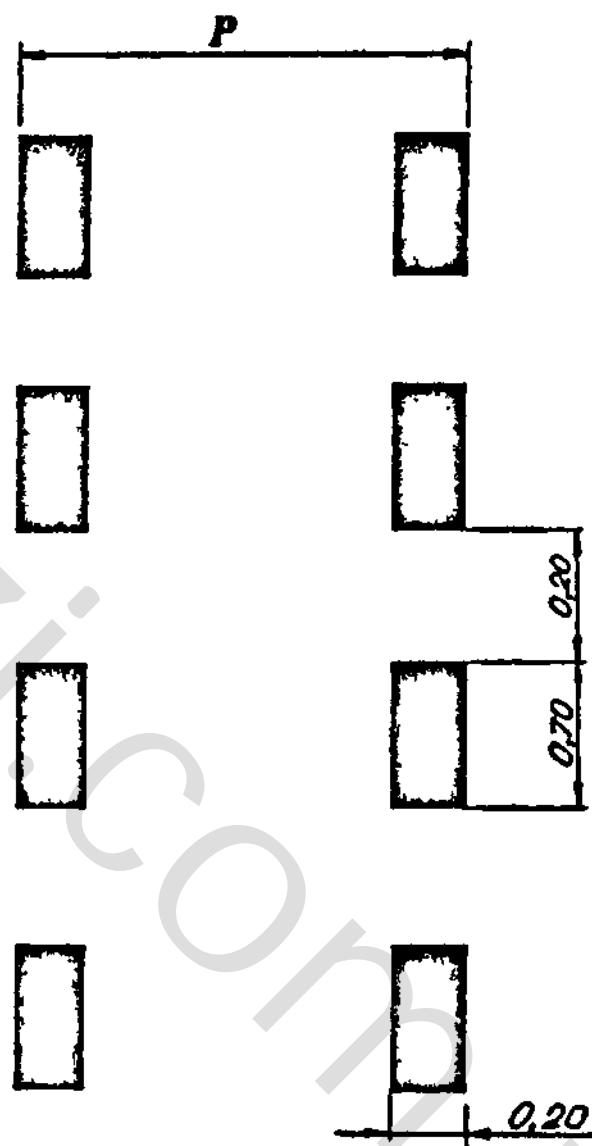
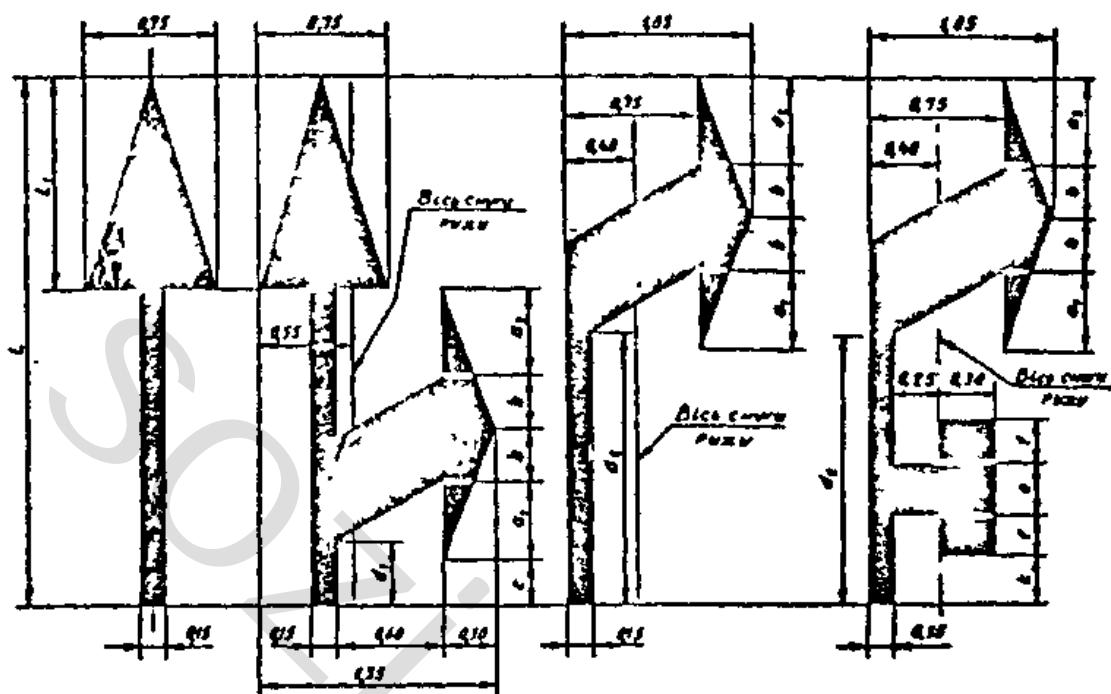

Рисунок 2

Розміри в міліметрах

v , км/год	L	L_1	a_1	a_2	b	c	d_1	d_2	e	f	k
≤ 60	3,00	1,20	0,45	0,50	0,30	0,25	0,35	1,55	0,30	0,20	0,30
> 60	6,00	2,40	0,90	1,00	0,60	0,50	0,70	3,10	0,40	0,30	0,80

Рисунок 3

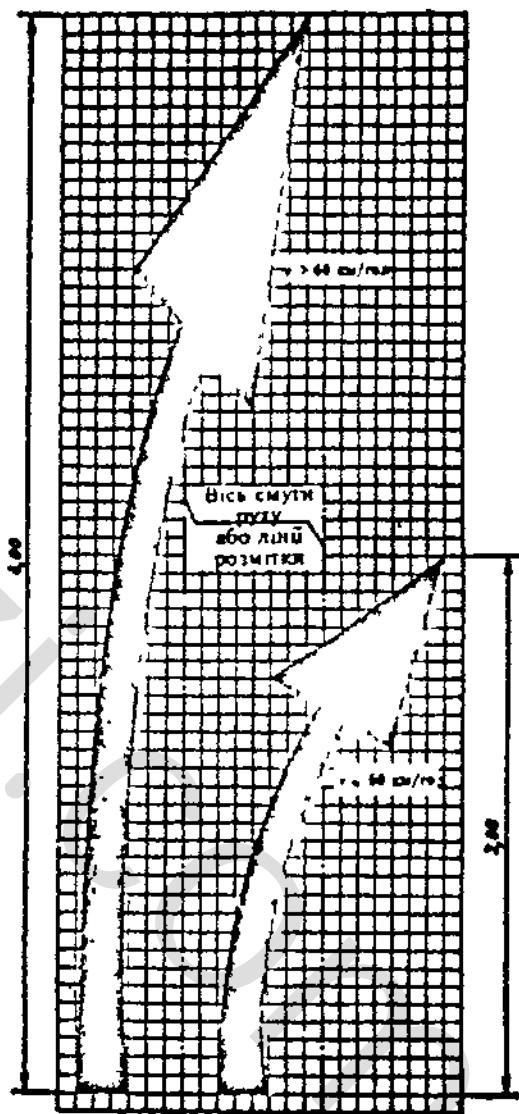

Рисунок 4

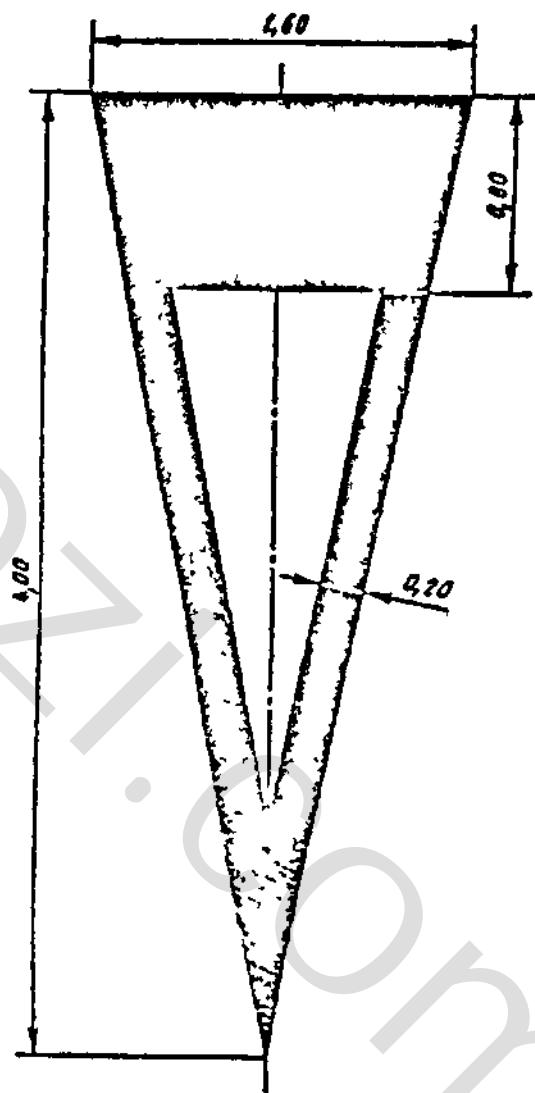

Рисунок 5

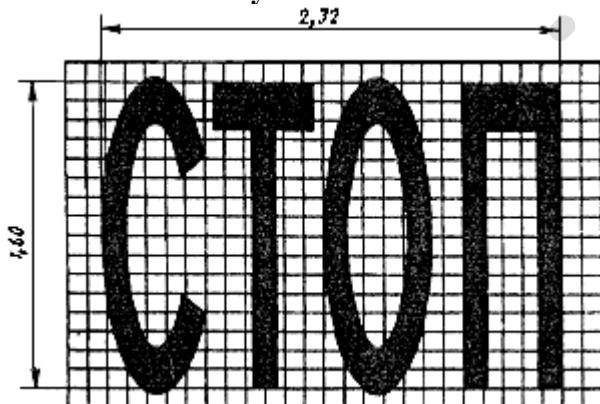

Рисунок 6

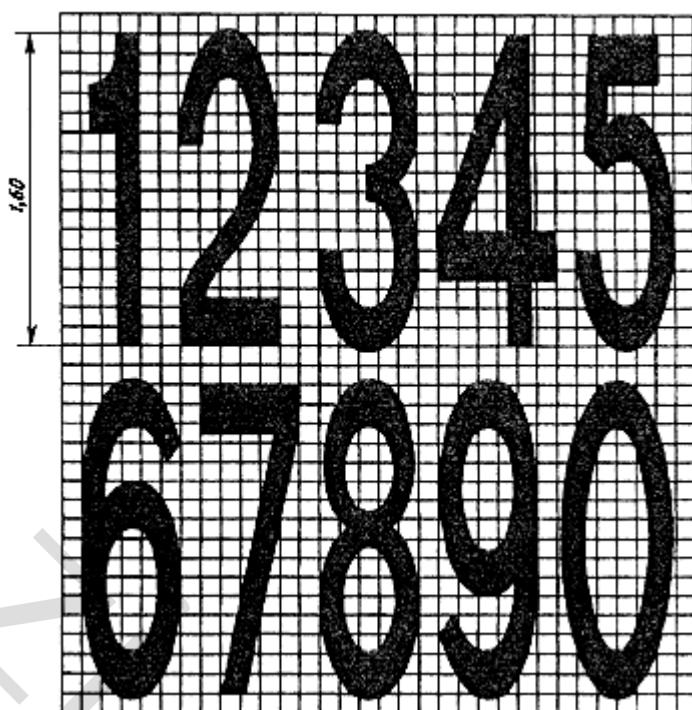
 $v \leq 60$ км/год

Рисунок 7

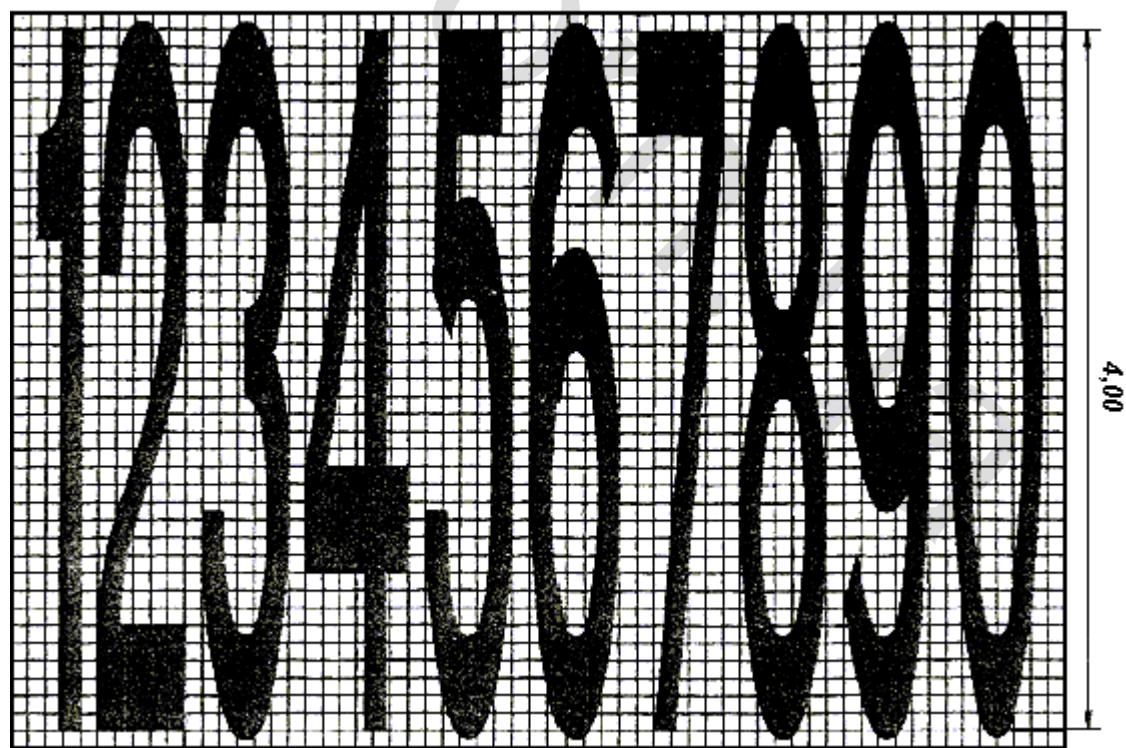
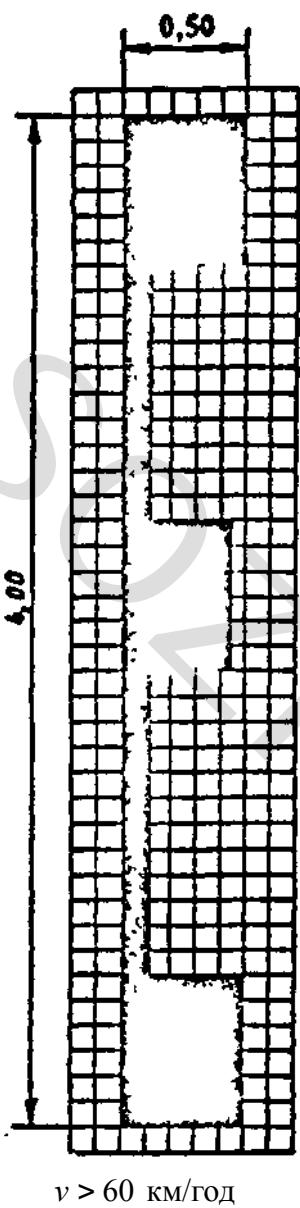
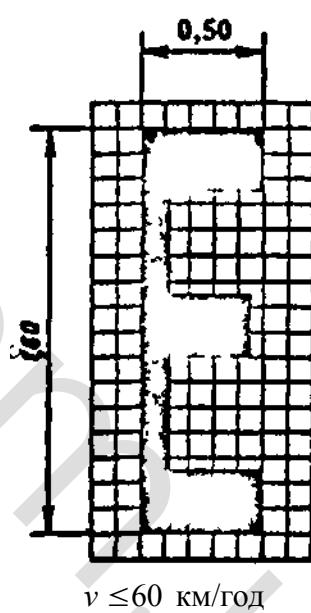
 $v > 60$ км/год

Рисунок 8

$v > 60$ км/год

$v \leq 60$ км/год

Рисунок 9

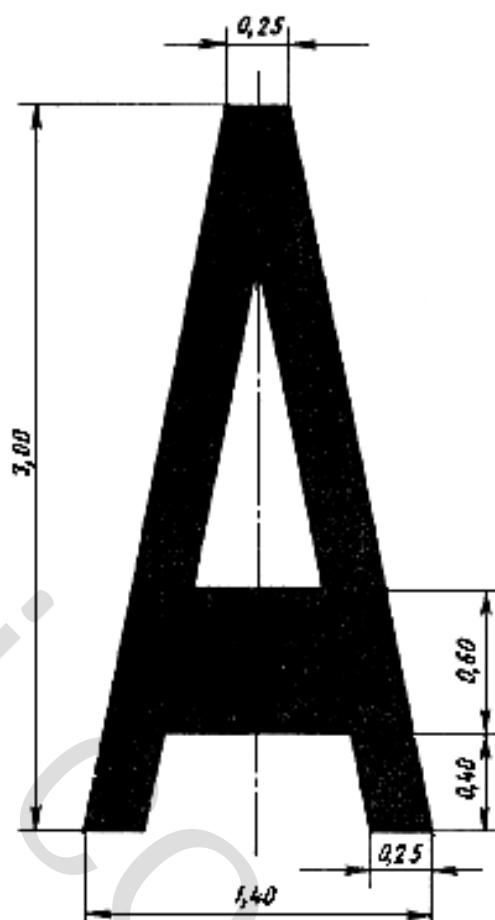

Рисунок 10

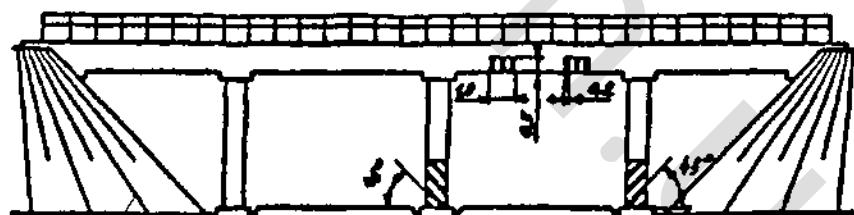

Рисунок 11

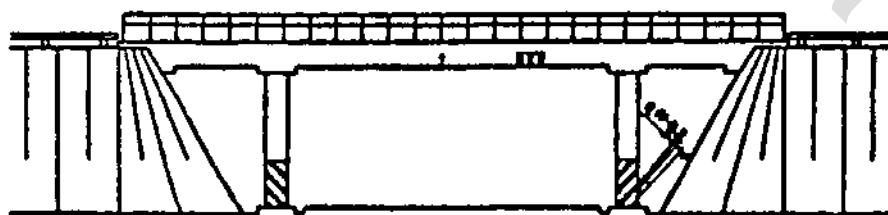

Рисунок 12

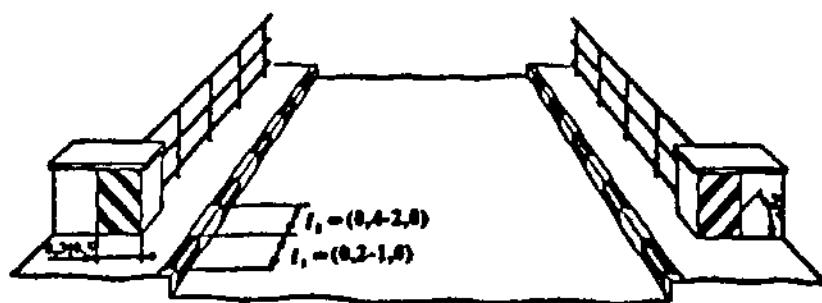

Рисунок 13

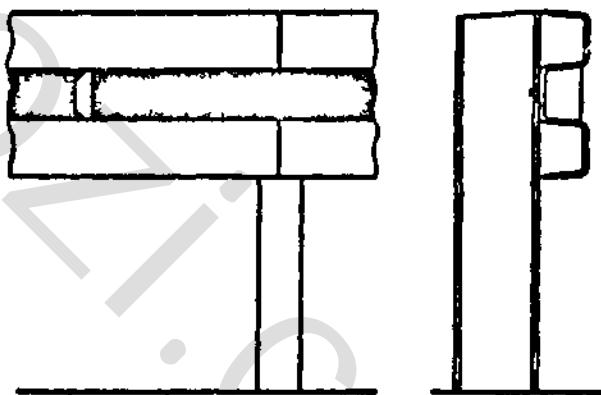

Рисунок 14

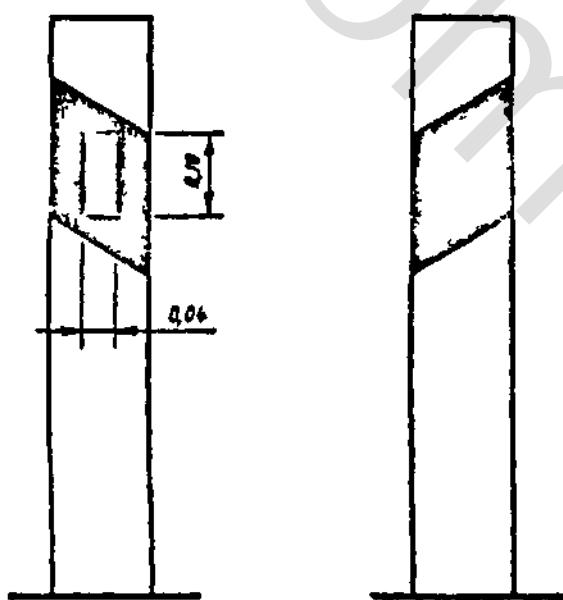

Рисунок 15

ДОДАТОК 2

Обов'язковий

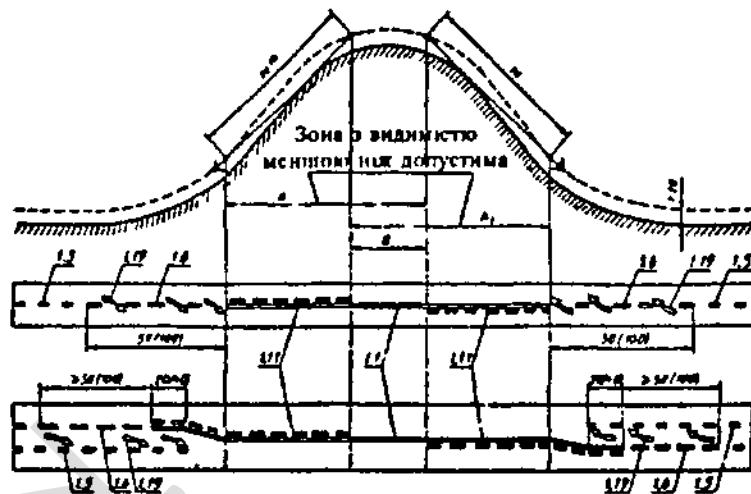

Рисунок 1

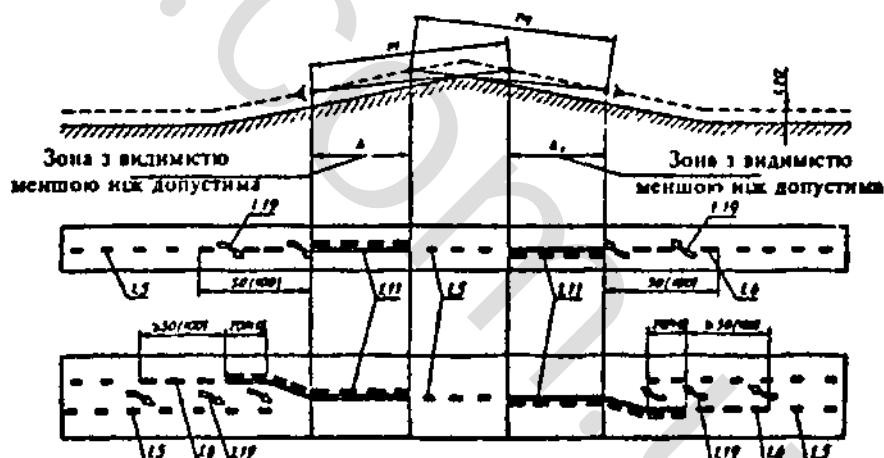

Рисунок 2

* м – мінімальна відстань видимості, що забезпечує безпеку руху за даної швидкості, м

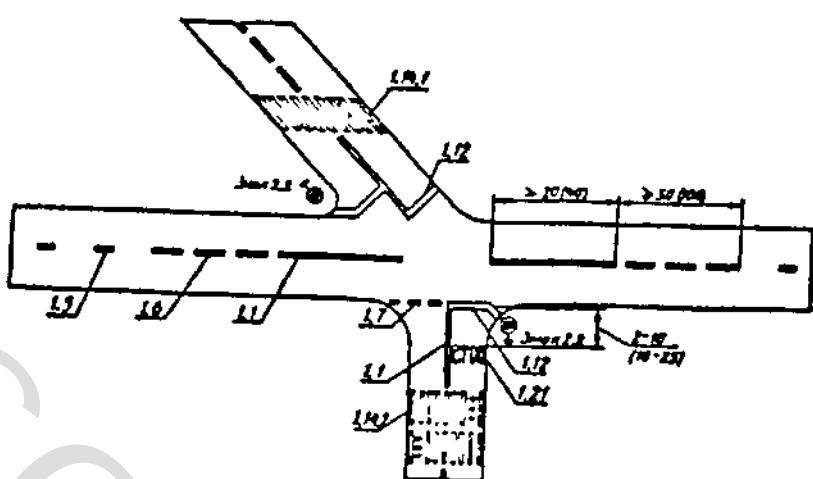

Рисунок 3

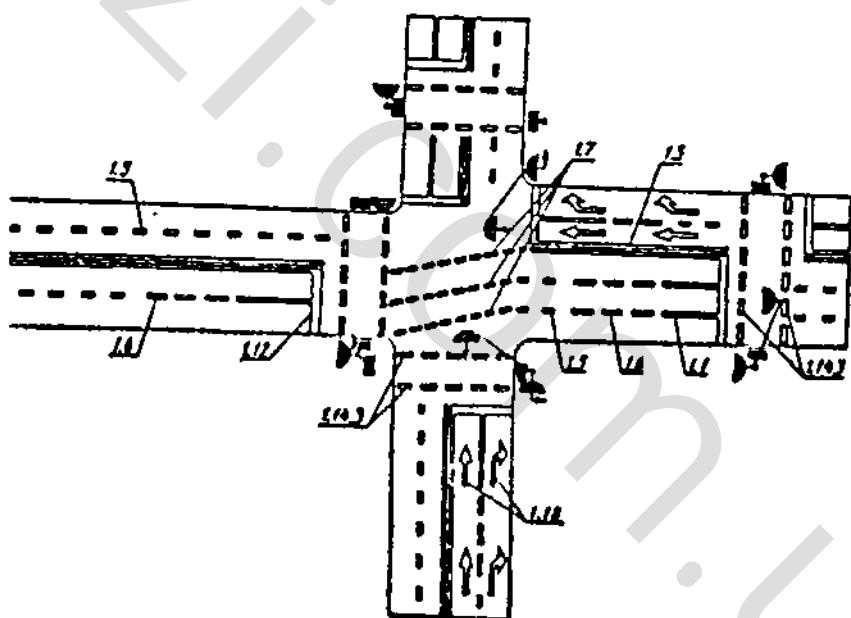
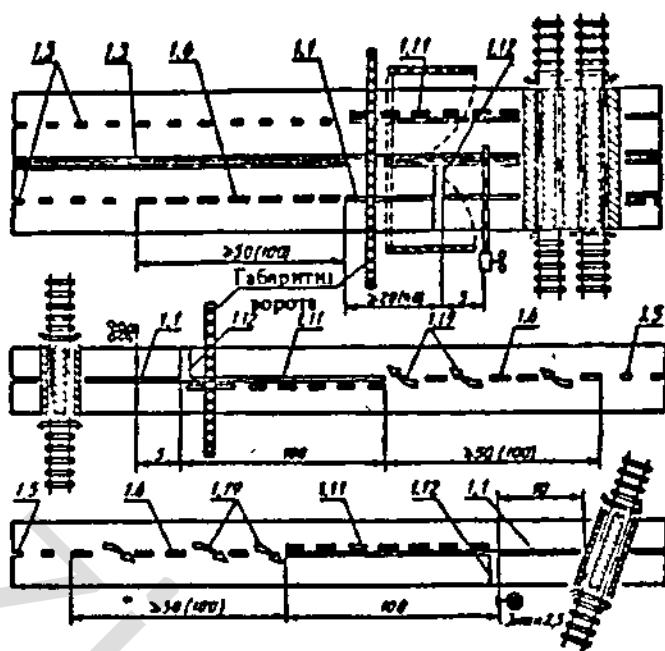
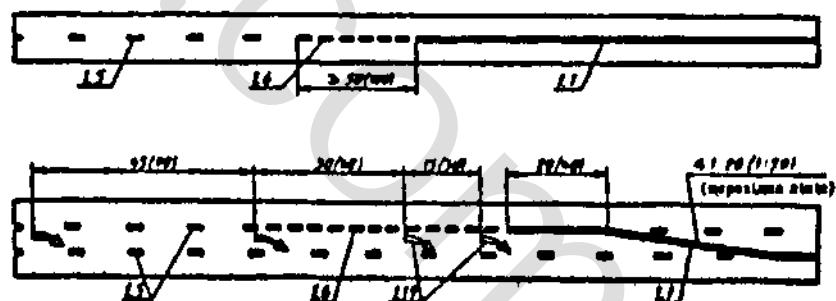

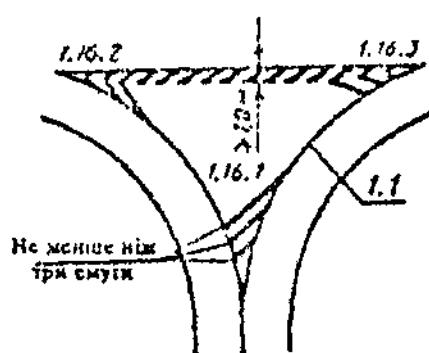
Рисунок 4

Рисунок 5

Рисунок 6

Рисунок 7

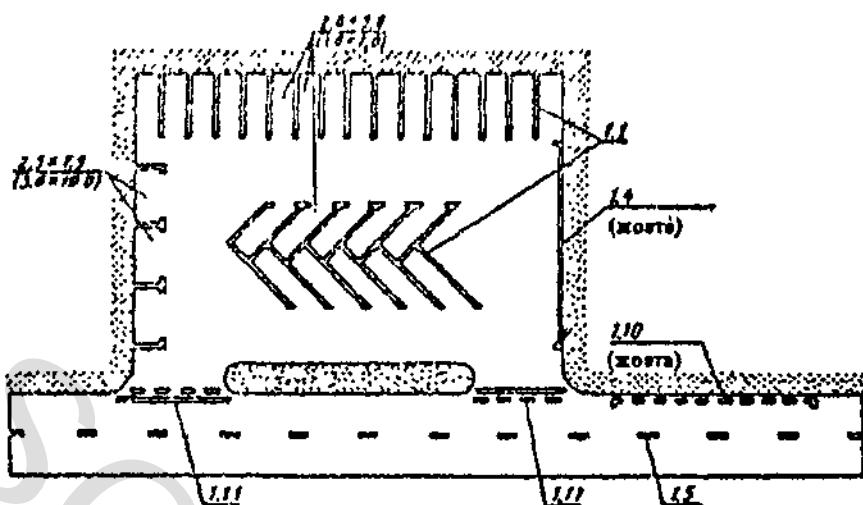

Рисунок 8

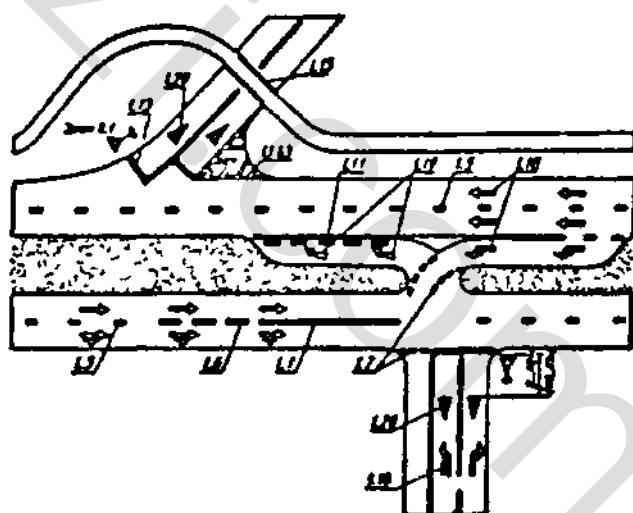

Рисунок 9

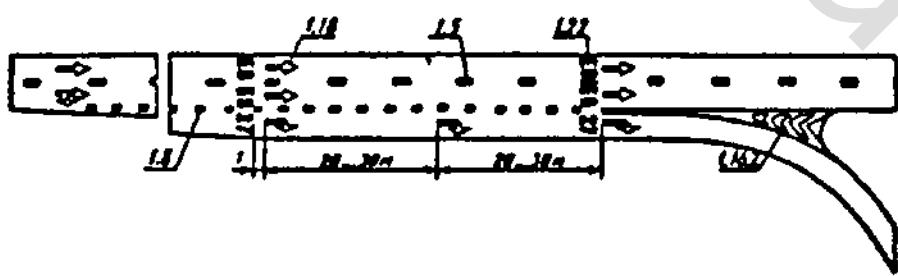

Рисунок 10

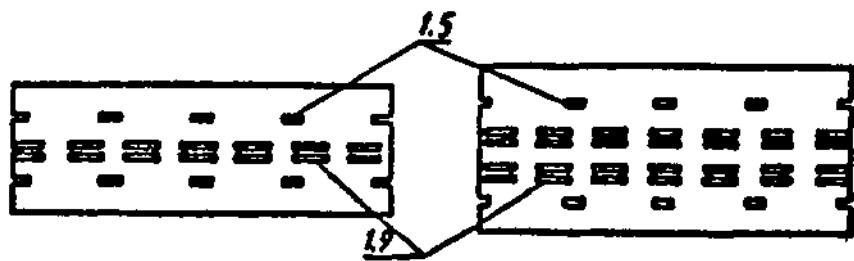

Рисунок 11

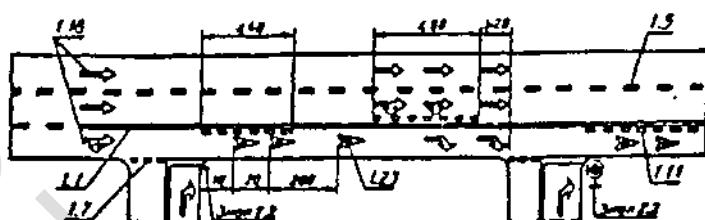

Рисунок 12

Рисунок 13

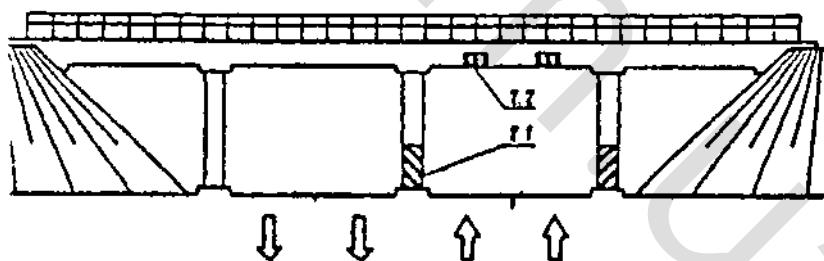

Рисунок 14

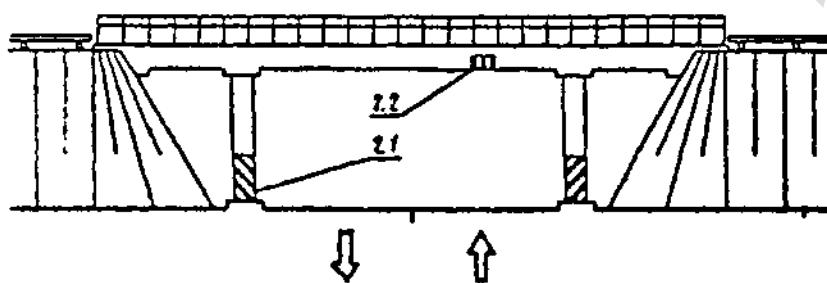

Рисунок 15

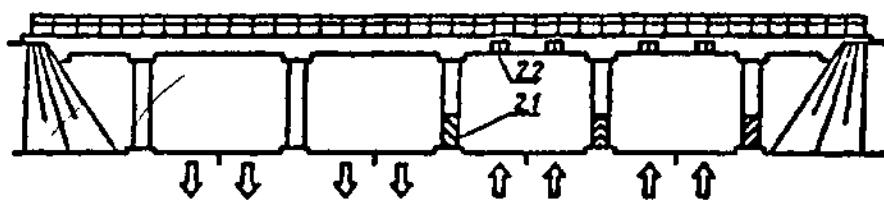

Рисунок 16

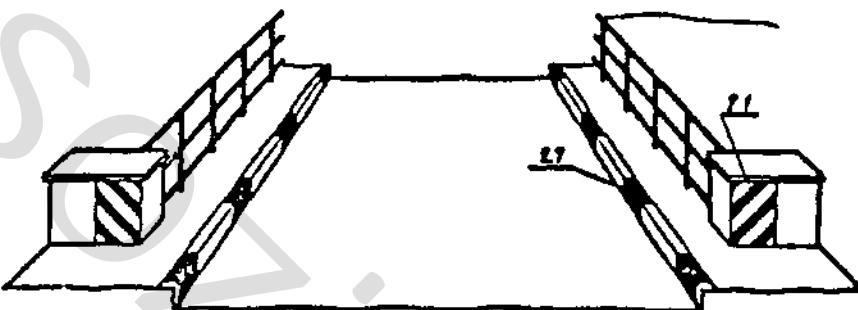

Рисунок 17

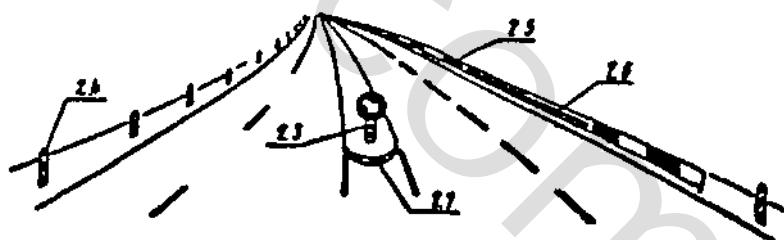

Рисунок 18

ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ

1. РОЗРОБЛЕНО Науково-дослідним центром безпеки дорожнього руху Міністерства внутрішніх справ України

РОЗРОБНИКИ: Б.Д. Раціборинський, к. е. н.; З.Д. Дерех (керівник теми); В.О. Баклаєв; О.С. Забишний, к. т. н.; Ф.П. Гончаренко, к. т. н; Ю.Є. Заворицький; О.А. Охріменко; Л.В. Карпінська

ВНЕСЕНО Міністерством внутрішніх справ України

2. ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України № 138 від 10 червня 1994 р.
3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Зміст

<u>1. Загальні вимоги.....</u>	<u>2</u>
<u> 1.1. Характеристика розмітки.....</u>	<u>2</u>
<u> 1.2. Технічні вимоги.....</u>	<u>8</u>
<u> 1.3. Методи контролю.....</u>	<u>10</u>
<u>2. Видимість розмітки.....</u>	<u>11</u>
<u> 2.1. Вимоги щодо норм видимості розмітки.....</u>	<u>11</u>
<u> 2.2. Вказівки щодо забезпечення видимості розмітки.....</u>	<u>13</u>
<u> 2.3. Методи контролю.....</u>	<u>14</u>
<u>3. Правила застосування дорожньої розмітки.....</u>	<u>16</u>
<u> 3.1. Загальні вимоги.....</u>	<u>16</u>
<u> 3.2. Горизонтальна розмітка.....</u>	<u>16</u>
<u> 3.3. Вертикальна розмітка.....</u>	<u>21</u>
<u> Додаток 1.....</u>	<u>23</u>
<u> Додаток 2.....</u>	<u>32</u>
<u>Інформаційні дані.....</u>	<u>38</u>